

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Vojtová Magdalena

Název práce: Změna vlastnických struktur českých médií na počátku 21. století - návrat do rukou domácích vlastníků

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Benda Josef JUDr. PhDr. Ph.D. LL.M.

Pracoviště: UK FSV - IKSŽ, katedra mediálních studií

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Cíl práce, technika práce i její struktura odpovídají schváleným tezím, nicméně je třeba zdůraznit, že se poněkud rozchází název práce ("změna vlastnických struktur českých médií na počátku 21. století") s cílem práce ("analýza vývoje vlastnictví českého celostátního denního tisku v období let 2008-2016") a jejím reálným obsahem, kterým je deskripce průběhu změny vlastnictví několika koncernů působících nejen v oblasti celostátního, ale i regionálního denního tisku, časopiseckých a online titulů, rozhlasového a televizního vysílání.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	1
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	2
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	2
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	2
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka si vytkla za cíl provedení analýzy vývoje vlastnictví českého celostátního denního tisku v období let 2008-2016, kdy tento chce analyzovat v kontextu strukturálních problémů, se kterými se odvětví tištěných médií dlouhodobě potýká a které ještě prohloubila ekonomická krize, započatá již v roce 2007. Vedle toho se snaží přiblížit i historické souvislosti po roce 1989, problematiku koncentrace vlastnictví a vztahu médií a politiky, jakož i náznakem poukázat na vznik nových, alternativních titulů.

Co se vlastního obsahu práce týče, jako ne zcela vhodné spatřuji zařazení mimořádně rozsáhlé (30 stran, tzn. téměř plná třetina diplomové práce) kapitoly věnované vývoji vlastnictví českého denního tisku do roku 2008, která nadto představuje pouhý rozsáhlý kompilát a derivát několika knižních titulů přinášející pramálo nového, kdy navíc některá zjištění jsou pouze parafrázována bez toho, že by byl uveden původní zdroj informací. I vzhledem k předloženým tezím bych spíše očekával, že se autorka bude věnovat vývoji vlastnictví českého denního tisku po roce 2008, což následně činí na str. 34 - 83 magisterské diplomové práce, které považuji za její nejhodnotnější část.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	3
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	1
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	2
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 5)	2
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtěk)

V práci až na výjimky (poznámka pod čarou č. 32 na str. 9, poslední odstavec na str. 66, druhý odstavec na str. 67) nejsou překlepy a pravopisné chyby, zřídka se také vyskytují chyby v psaní velkých písmen ("Obchodního rejstříku" na str. 49 třetí odstavec, str. 66 nahore), interpunkci (str. 78 první odstavec, str. 85 třetí odstavec) či názvů (2x nesprávně uvedený název společnosti ECONOMIA a.s. ve třetím odstavci na str. 67); jen velmi málo jsou pak v této diplomové práci obsaženy drobné nedostatky formulační, resp. formátování textu (poznámka pod čarou č. 42 na str. 11). Pro citace uvedené přímo v textu práce v uvozovkách by bylo vhodnější užití kurzívy. Citační norma je řádně dodržena a obsahová struktura uváděných odkazů je obsahově jednotná; rovněž počet poznámek pod čarou je u práce tohoto druhu nadstandardní (287). Vlastní textace práce kolísá v užívání jednotného (str. 5 "ve své práci se věnuji") a množného čísla (např. str. 4 "abychom pochopili", str. 48 "zatímco nikdy v historii jsme (...) neměli"), což není zcela vhodné. Co se stylu práce týče, je až na výjimky, kdy diplomová práce mírně sklouzává do publicistického stylu (str. 84 druhý odstavec, str. 92 třetí odstavec), užíván syl odborný. Bylo by rovněž vhodné, pokud by diplomantka blíže specifikovala některé jí užívané pojmy, např. na str. 42, kde je dvakrát použito označení "Střední a východní Evropa" a "Západní Evropa", aniž by bylo vymezeno, které státy jsou pod tímto označením zahrnuty.

Kvalita diplomové práce, jejíž příprava si bezpochyby vyžádala velké úsilí, je bohužel negativně ovlivněna řadu sporných tvrzení, ze kterých je příkladmo možné vybrat následující. Konstatování ve třetím odstavci na str. 10 ("a i když již základní legislativa existuje") práce je nešťastně zvolené, jelikož ke změně právního řádu po roce 1989 en bloc nedošlo; stejně tak bylo nevhodně zvoleno sousloví "lokálních národních soukromých vlastníků" na str. 11, když by bývalo vhodnější užití "českých soukromých vlastníků". Pokud autorka uvádí (str. 37 poslední odstavec), že "S poklesem tištěného a prodaného nákladu klesá, vzhledem k nerealizovaným úsporám z rozsahu, také ziskovost z každého prodaného výtisku a dále také inzertní příjmy, které se odvíjejí právě i od prodaného nákladu", pak takové tvrzení nebere ohled na vývoj trhu, kdy se mediální obsah periodik do značné míry přesouvá na internet, který generuje další příjmy z inzerce, jakož i marketing jednotlivých mediálních domů. Tvrzení (str. 46 druhý odstavec), že "Ačkoli média dnes nepatří přímo politickým stranám, jsou ovládána s nimi spřízněnými subjekty" je zbytečně generalizující, částečně nepravdivé a částečně neobstojí bez bližšího vymezení současného vztahu politických stran a médií. Komentář na str. 40 ve druhém odstavci, týkající se poklesu příjmů celostátních deníků z inzerce, je selektivní a v důsledku toho zavádějící (příjmy z inzerce mezi lety 2005 a 2015 poklesly o 20,19%, tj. o 2,019% ročně). Zařazení ve své podstatné části zdarma distribuovaného titulu E15 mezi placené deníky na str. 76 by si bývalo zasloužilo bližšího vysvětlení alespoň v poznámce pod čarou, stejně tak jako vysvětlení souvislostí (zejména se situací v Německu) u titulu Deník, který autorka zařadila mezi celostátní deníky. Není také zcela vhodné užívání slova "definitivně" (str. 77 nahore), pokud se hovoří o vlastnictví médií, které je - jako kterékoli jiné vlastnictví - pouze relativní hodnotou. Konstatování, že díky změně vlastnictví čtyř velkých mediálních domů se Česká republika "dostává do provinční zóny, bez možnosti učit se a inspirovat přímo od zahraničních osob" nebere ohled na celkovou velikost českého mediálního trhu ani na fakt, že se čeští novináři neučí jen od zahraničních vlastníků.

V mnoha ohledech vykazuje práce také závažné faktografické omyly, např. ve druhém odstavci na str. 12, kde autorka uvádí, že by Zdeněk Porybný začal prostřednictvím společnosti BORGIS a.s. sám - ve skutečnosti byl pouze 60% vlastníkem, zbytek drželi ostatní redaktoři. Passaer Neue Presse a Verlagsgruppe Passau nejsou dvě odlišná vydavatelství, ale jediný koncern, který byl v roce 2000 restrukturalizován, nedává tedy příliš smyslu, jeho uvedení ve dvou podkapitolách na str. 20-21. Není také pravdou, že v roce 2007 byli "tři ze šesti vlastníků celostátních deníků ze zahraničí" - šlo o vlastníky čtyři.

Mimořádně nesprávná je pak úvaha, že "U nás nyní pozorujeme tren národní koncentrace vlastnictví, kdy český (potažmo česko-slovenský) mediální trh postupně ovládla skupina několika málo vlastníků", když realita je taková, že došlo ke změně vlastnictví čtyř velkých mediálních domů - rozhodně tedy nejde o koncentraci vlastnictví (jedinou velkou změnou v tomto smyslu byla akvizice Rádia Impuls a RockZone ze strany AGROFERT HOLDING, a.s.).

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Předložená magisterská diplomová práce splňuje formální a obsahové náležitosti kladené na práce tohoto druhu, v oblasti zpracování velkého množství podkladů je možno ji hodnotit jako nadstandardní. Co se formální stránky věci týče, je práce poměrně pečlivě zpracovaná a komplexní. Velkým kladem práce také je, že se kvalifikovaně zabývá velmi přínosným tématem pro obor mediálních studií.

Její úroveň však zbytečně snižuje jednak nezvládnutá struktura práce se zbytečným důrazem na popis vývoje vlastnictví českého denního tisku do roku 2008, stejně jako dlouhá řada sporných tvrzení, faktografických omylů a nesprávných úvah, jejichž shrnutí je připojeno výše.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti proto tuto diplomovou práci rád doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm velmi dobře.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Charakterizujte případ, kdy byla koncentrace vlastnictví českého regionálního denního tisku řešena Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Lišil se přístup této instituce od přístupu obdobných úřadů v sousedních zemích (Maďarsko, Polsko, Německo)?
5.2	Popište právní úpravu koncentrace vlastnictví médií v České republice a srovnajte ji s právní úpravou v Německu a Maďarsku.
5.3	Doložte tvrzení uvedené ve třetím odstavci na str. 50 diplomové práce, týkající se postavení Verlagsgruppe Passau na relevantním trhu.
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 11.6.2017

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF/A, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.